

Отворено
Владино
Партнерство
Северна
Македонија

ЕДУКАТИВЕН МАТЕРИЈАЛ ЗА ОТВОРЕНОТО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО

Скопје, септември 2020 година

A solid blue vertical bar runs along the left edge of the page.

Отворено
Владино
Партнерство
**Северна
Македонија**

ЕДУКАТИВЕН МАТЕРИЈАЛ ЗА ОТВОРЕНОТО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО

Скопје, септември 2020 година

КАКО ЗАПОЧНА ОТВОРЕНОТО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО?

Отвореното Владино Партнерство (ОВП) е доброволна меѓународна иницијатива започната од осум земји (Бразил, Индонезија, Мексико, Норвешка, Филипини, Јужна Африка, Велика Британија и САД) во 2011 година. Северна Македонија, се приклучи кон оваа иницијатива веднаш по започнувањето. Денес во иницијативата учествуваат 78 земји членки и голем број граѓански организации.

Со приклучувањето кон иницијативата, Владата на РСМ потпиша Декларација со која се обврза заедно со граѓанските организации и граѓаните во најмалку двогодишен период да подготвува и спроведува конкретни заложби за промовирање на транспарентноста, поддршка на граѓанското учество, борба против корупцијата и искористување на новите технологии во јавната администрација и надвор од неа за поддршка на иновациите, итн.

Покрај процесот на ОВП од извршната власт, во нашата земја се спроведуваат исти процеси и од страна на законодавната (Отворен парламент) и судската власт (Отворено судство).

ШТО Е ОТВОРЕНО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО И КОИ СЕ ПРИДОБИВКИТЕ ОД ВКЛУЧУВАЊЕТО?¹

Основната цел на ОВП е градење на јавни институции кои ќе бидат транспарентни, ќе овозможат учество, ќе бидат отчетни и ќе одговараат на потребите на граѓаните.

Најзначајната придобивка од иницијативата е обврската на јавните институции при подготовка и спроведување на заложбите за унапредување на транспарентноста, граѓанското учество, борбата против корупцијата итн., да ги вклучат граѓанските организации и граѓаните и да соработуваат со нив. Односно, наместо истите да креираат заложби кои се базираат исклучиво на нивните мислења и ставови, тие имаат обврска да зборуваат за конкретни реформи кои одговараат на потребите на граѓаните и придонесуваат кон унапредување на работата и отвореност на јавните институции.

Во јавните институции и надвор од нив има луѓе кои истрајно и посветено работат на иницирање на одредени реформи, кои што преку востановените процеси не се идентификуваат како значајни и неможат да се реализираат. ОВП дава можност ентузијастите од јавните институции и надвор од нив, заеднички да работат на спроведување на промените.

Движечката сила на иницијативата е давањето примарно значење на граѓаните. Односно, **„ГРАЃАНИТЕ СЕ ТИЕ КОИ ТРЕБА ДА ГИ КРЕИРААТ ПОЛИТИКИТЕ И УСЛУГИТЕ КОИ ВЛИЈААТ ВРЗ НИВНИОТ ЖИВОТ.“**

¹ <https://www.opengovpartnership.org/about/>

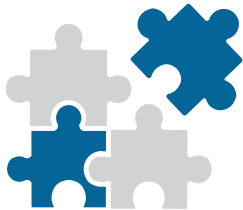

КОИ ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ СЕ РЕШАВАЛЕ ПРЕКУ ОТВОРЕНОТО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО?²

Досега Владата на РСМ има донесено четири, а спроведено три, акциски планови со мерки за подобрување на работењето на Владата и на јавни институции (од 2012 до 2020 на секои две години).

Координатор на владините активности за ОВП е Министерството за информатичко општество и администрација (МИОА), додека граѓанските организации се вклучени во креирање на Националните акциски планови (НАП), како и во нивното спроведување.

Приоритети на кои јавните институции и граѓанските организации работеле досега се:

Приоритети

 Пристап до информации

 Отворени податоци

 Пристап до правда

 Интегритет и добро управување

 Транспарентност на локално ниво

 Климатски промени

² <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/documents/open-government-partnership>

КАКО ДА СЕ ВКЛУЧИШ?³

Во процесот можат да се вклучат сите кои сакаат посветено да придонесат кон промена во работењето на јавниот сектор и да воведат нови практики кои имаат позитивно влијание врз живот на граѓаните.

Вклучувањето е едноставно, и се прави со одговарање на седум кратки прашања (лични и контакт информации, област каде сакате да допринесете и кои се вашите познавања од областа) на следниот линк:

ВО ПРОЦЕСОТ МОЖАТ ДА УЧЕСТВУВААТ И ДОПРИНЕСАТ СИТЕ!

³ <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3029>

СО КОЈА ДИНАМИКА СЕ СПРОВЕДУВА ПРОЦЕСОТ?

ФАЗА

1**УНАПРЕДУВАЊЕ НА СВЕСНОСТА
ЗА ПРОЦЕСОТ И ПРИЈАВУВАЊЕ**

(август – септември 2020 година)

ФАЗА

2**ИДЕИ И РЕШЕНИЈА**

(октомври– ноември 2020 година)

ФАЗА

3**ИЗГОТУВАЊЕ НА
ПРЕДЛОГ МЕРКИ**

(декември 2020 година – јануари 2021 година)

ФАЗА

4**УСВОЈУВАЊЕ НА МЕРКИТЕ**

(март - јуни 2021 година)

ПРОЦЕС НА КООРДИНАЦИЈА, КО-КРЕАЦИЈА И СЛЕДЕЊЕ НА ОВП ПРОЦЕСОТ

1 МРЕЖА НА ГРАЃАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОТВОРЕНО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО

На иницијатива на десет граѓански организации⁴ се основа Мрежа на граѓански организации за Отворено владино партнерство (ОВП). Основна цел на Мрежата е да го координира и зајакне гласот на граѓанските организации кои се залагаат за партиципативност, отвореност и отчетност на властите. Мрежата ќе се залага за иницирање, поттикнување, поддршка, спроведување и мониторинг на процесот на ОВП и за поттикнување на властите и другите институции за зголемување на нивната транспарентност, отчетност и отвореност за учество (партиципативност).

Мрежата ќе се залага за воспоставување нова структура за координација на процесот на ОВП во Северна Македонија соодветно на меѓународното искуство, со цел подобрување на комуникацијата на сите вклучени страни и зајакнување на мониторингот и евалуацијата на активностите. Мрежата ќе учествува и придонесе за воспоставување нова структура за координација и мониторинг на развојот и спроведувањето на НАП.

⁴ Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените (ЕСЕ), Скопје; Здружение за промоција и развој на инклузивно општество ИНКЛУЗИВА; Центар за управување со промени (ЦУП); Асоцијација за истражување, комуникации и развој „Паблик“; Македонски центар за меѓународна соработка (МЦМС); Здружение на граѓани Центар за граѓански комуникации ЦГК Скопје; Фондација Отворено општество – Македонија; Реактор – Истражување во акција; Здружение на граѓани Љубезност; Фондација Метаморфозис.

Зошто Мрежа на граѓански организации и која ќе биде нејзината улога?

Мрежата на граѓански организации за отворено владино партнерство се формира во пресрет на подготовката на новиот (петти) национален акциски план, со цел поорганизирано делување и влијание на граѓанските организации на неговото креирање, како и поттикнување и мониторинг на имплементацијата на постојниот и на идните акциски планови. Улогата на мрежата е да го мобилизира и координира застапувањето на граѓанското општество за прашањата на ОВП.

Цели на Мрежата

Основна цел на Мрежата е да го координира и зајакне гласот на граѓанските организации кои се залагаат за партиципативност, отвореност и отчетност на властите. Мрежата ќе се залага за иницирање, поттикнување, поддршка, спроведување и мониторинг на процесот на ОВП и за притисок врз властите и другите институции за зголемување на нивната транспарентност, отчетност и отвореност за учество (партиципативност). Мрежата ќе се залага за воспоставување нова структура за координација на процесот на ОВП во Северна Македонија соодветно на меѓународното искуство, со цел подобрување на комуникацијата на сите вклучени страни и зајакнување на мониторингот и евалуацијата на активностите. Мрежата ќе учествува и ќе придонесе за воспоставување на нова структура за координација и мониторинг на развојот и спроведувањето на НАП. Новата структура треба да ја надгради постојната практика и ресурси ангажирани за ОВП. Мрежата треба да ја поттикне и зголеми посветеноста на учесниците за развој на НАП преку процес кој ги вклучува сите засегнати страни, со активна вклученост на граѓаните и граѓанското општество.

2 СОВЕТ ЗА КООРДИНАЦИЈА И СЛЕДЕЊЕ НА ПРОЦЕСОТ НА ОТВОРЕНО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО И НАП ЗА ОВП

На 6 мај се одржа конститутивната видео седница на Советот за координација и следење на процесот на Отворено владино партнерство (ОВП) и Националниот Акциски план за ОВП 2018-2020 (Совет). На седницата се официјализираше конституирањето на Советот како советодавно тело за ОВП на Република Северна Македонија, за координација и следење на развојот и спроведувањето на акциските планови (АП).

Советот има значајна улога и на структуриран начин ќе го максимизира учеството и соработката помеѓу институциите и граѓанското општество, преку вклучување релевантни партнери во дискусијата и овозможување да се слушнат гласовите на сите.

Советот има значајна советодавна и одлучувачка улога во сите фази на процесот на ОВП низ циклусот на планирање, во развојот на АП и во спроведувањето, следењето и известувањето за АП. Советот се формира со цел да се поттикне транспарентноста и отвореноста на работата на органите на државна управа и учеството на граѓанското општество во спроведувањето и следењето на иницијативата ОВП во Република Северна Македонија, да се обезбеди меѓу секторска соработка и да се воспостават јасни, структурирани и трајни механизми за постојан дијалог меѓу властите и граѓанското општество; да се зголеми учеството на граѓанското општество во процесите на ОВП во подготовката на акциските планови за ОВП и за поддршка, поттикнување и следење на спроведување на тековниот акциски план.

Советот е составен од 14 члена со еднаков број членови од институциите и од граѓанското општество, и е управуван од еден претставник од органите на државната управа и еден од избраните претставници од граѓанските организации (двајца ко-претседатели), што ќе биде прв ваков модел на партнерство и еднаквост во одлучувањето во нашата држава. Во наредниот период се очекува интензивирање на активностите во однос на реализација на тековниот АП но и утврдување нова временска рамка и утврдување на приоритетите во пресрет на ко-креирањето на новиот петти по ред АП, каде значајна улога и придонес се очекува од Советот.

АЛАТКА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОНЛАЈН КОНСУЛТАЦИИ - ПЛАТФОРМА (веб портал) ЗА ОТВОРЕНО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО

Воспоставувањето на интернет платформа ќе користи за информирање, консултации, следење и размена на знаења меѓу сите вклучени страни во ОВГ – институциите, граѓанските организации, граѓаните, Советот, Мрежата, а истовремено ќе понуди интернет алатки за комуникација и координација во развивањето на новиот АП за 2021-2023 година.

ПРИМЕРИ ЗА ПРИДОБИВКИТЕ ОД ОВАА ИНИЦИЈАТИВА ВО ИЗМИНАТИТЕ ГОДИНИ?

Во Либеерија, Владата ги учи и им помага на граѓаните да го заштитат својот имот и да ја осигураат својата егзистенција.

Во Монголија, преку унапредување на отчетноста на Владата се унапредуваат постигнувањата во областа на здравството и образованието.

Во Костарика, Владата работи со граѓаните за да ги идентификува и надмине негативните влијанија на политиките врз нив.

Во Северна Македонија, преку отворање на податоците од трезорските трансакции на национално и локално ниво, Владата овозможува поголем увид во трошењата на јавниот сектор што ќе влијае врз намалување на корупцијата и неефикасните трошења, како и за прв пат во АП 2018 – 2020 е вклучен нов приоритет, Пристап до правда, со 2 заложби, со што нашата земја е единствена во регионот.

„Едукативниот материјал за Отворено владино партнерство“ е подготвен од работната подгрупа формирана во рамки на Советот за координација и следење на процесот на Отворено владино партнерство и Националниот Акциски план за Отворено владино партнерство 2018 - 2020, составена од: Гордана Гапиќ Димитровска, Надица Јосифовски, Ели Чакар, Дарко Антиќ и Ивона Сталевска

